

Ügyiratszám: MN/20158-7/2017.
Ügyintéző: személyes adat
Telefonszám: Személyes adat
E mail: személyes adat
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

906/2017. (VII. 25.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 adóján 2017. június 25-én 06:38:03 órai kezdettel sugárzott *Ma reggel* című műsorszámmal kapcsolatban, 2017. június 27-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2017. június 28-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2017. június 27-én érkezett, MN/20158-1/2017. ügyiratszámú beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató M1 adóján 2017. június 25-én 06:38:03 órai kezdettel sugárzott *Ma reggel* című műsorszámot kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményeit, mivel a 07:45:24 órától kezdődött, Juhász Árpád geológussal folytatott stúdióbeszélgetésben a szóba került vízhiány kapcsán nem hangzott el, hogy édesvízből nincs elegendő, a Dunára történt utalás kapcsán az, hogy Magyarország területéről több édesvíz folyik el, mint amennyi beérkezik, továbbá a beszélgetés során elhangzott

műsorvezetői tapasztalat tekintetében, miszerint az országút egyik oldalán volt csak jégverés, nem történt utalás a Reális Zöldek Klub honlapján nyilvánosságra hozott azon felismerésre, hogy a németországi szélerőmű-parkok által megcsapolt mozgási energia befolyásolja a Kárpát-medence időjárását.

A Médiatanácshoz eljuttatott kérelemben azt kifogásolta, hogy a csapadékhelyzetről szóló műsorrészben a Reális Zöldek Klub nem kapott lehetőséget véleménye kifejezésére, pedig e véleményét („*Minden csepp vizet meg kell tartanunk!*”) az elmúlt években több alkalommal nyilvánosságra hozta (példaként a 2012. március 21-én MTI-n kiadott sajtóközleményt említette).

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére, valamint **Személyes adat** címzett 2017. június 25-én 08:23 órakor elektronikus úton küldött kifogását, a Médiaszolgáltató 2017. június 25-én 16:14 órakor a Kérelmezőnek küldött válaszelevelét, amelyben a kifogást elutasította, valamint a Kérelmező médiaszolgáltatói álláspontjára írt, 2017. június 25-én 17:38 órakor elektronikus úton küldött válaszát, amelyben nem fogadta el a kifogás elutasítását.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, egyúttal JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2017. június 28-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2017. június 28-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/20158-2/2017. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálandó.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára, valamint **Személyes adat** elektronikus levélcímére 2017. június 25-én 08:23 órakor küldte meg a *Ma reggel* című műsorszámmal kapcsolatos kifogását, amelyet a Médiaszolgáltató a 2017. június 25-én 16:14 órakor küldött elektronikus válaszában elutasított. Erre tekintettel megállapítható, hogy a Kérelmező határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. Ezt követően a Kérelmező 2017. június 26-án, postai úton kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 48 órás határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

A Médiatanács a 2017. június 28-án kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/20158-3/2017. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, illetve, hogy küldje meg a kifogásolt műsorrész felvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata, valamint a kifogásolt műsorrészt tartalmazó felvétel és a szó szerinti szöveges leírás 2017. július 11-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában az ügy előzményeinek rövid ismertetését követően a Médiaszolgáltató kifejtette, hogy kifogást elutasító álláspontját változatlanul fenntartja. Ennek indokaként arra hivatkozott, hogy kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét meghatározó jogszabályi előírásoknak – mint az Smtv. 13. §-ában, illetve az Mttv. 12. § (1) bekezdésében foglaltak – teljes körűen eleget tett.

Ezt követően a Kérelmező által hiányolt álláspont azonosítására törekedett, miszerint:

„A Műsorszám nem biztosította a Reális Zöldek törvényes jogát arra, hogy ismertessék álláspontjukat a csapadékvíz ügyében.

Ezen belül a Műsorszám nem adott tájékoztatást a Duna-Tisza közének elsivatagosodásáról, a lezártan szlovák-magyar jogvitáról a bősi vízlépcső ügyében, a Reális Zöldek szerint szükséges jogi szabályozásokról, a szükséges vízügyi

beruházásokról, a felszín alatti vizek arzénkoncentrációjáról, és általában a hazai vízgazdálkodás új koncepcióinak szükségességéről.”

Előadta, hogy a kifogásolt műsorszámában, amely hírműsorszám és közéleti, illetve közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást, miáltal a műsorszámmal szemben fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, tájékoztatást adott arról, hogy Olaszországban aszályos helyzet alakult ki, és ennek kapcsán a műsorszámában megszólalt Juhász Árpád geológus, aki sokoldalú, tárgyilagos és szakszerű tájékoztatást adott az olasz helyzet kapcsán a mediterrán térség, illetve a magyar vízellátási viszonyok helyzetéről. A megszólaltatott szakember bemutatta afrikai példákkal illusztrálva a demográfiai változások és a természeti erőforrások, ezen belül is az ivóvíz egymásra ható szerepét, illetve az ezekből a folyamatokból eredő konfliktushelyzeteket. Szíria említésével konkrétan is illusztrálta, hogy a természeti és demográfiai folyamatok milyen hatással vannak a jelenleg kritikus migrációs állapotokra.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét meghatározó jogszabályi környezetre [Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése a sajtószabadságról, az Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (1) bekezdésében foglaltak a kiegyensúlyozott tájékoztatásról, illetve az Mttv. 83. § (1) bekezdésében foglaltak a közszolgálati médiaszolgáltatás céljairól, ezen belül a pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatásról, valamint tájékoztatásról] utalással kifejtette, hogy törvény által biztosított szerkesztői szabadságának keretein belül közérdeklődésre számot tartó kérdésnek minősítette a víz, mint természeti erőforrás jelentőségét, kapcsolatát a demográfiai változásokkal, illetve ezek kölcsönös együttthatását. A téma szempontjából lényegesnek ítélte gyakorlati példák bemutatását is.

Megjegyezte, hogy a kifogásolt műsorszámában megszólaló szakember a téma szempontjából autentikus személy volt, aki ezekről a folyamatokról sokoldalú, tárgyilagos és szakszerű tájékoztatást adott.

Utalt a Kúria Kfv.III. 37.472/2013/11. számú ítéletére, amely kimondta, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre.

Előadta, hogy a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során tisztázni kell, hogy a hiányolt álláspont releváns-e a műsorszám témája vonatkozásában, relevancia esetén érdemben eltérő volt-e a megjelölt véleményekhez képest, illetve megfelelő időben elérhető volt-e a Médiaszolgáltató számára.

Megítélése szerint a hiányolt álláspont a kifogásolt műsorszám témájával, tartalmával semmilyen tematikus vagy tartalmi kapcsolatban nem állt és ahhoz szervesen nem kapcsolódott. A Kérelmező téves jogi álláspontot foglalt el akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy alanyi joga van arra, hogy egy adott téma körében megszólalási lehetőséget kapjon. A kifogásolt műsorszám tartalma szerint kizárólag a víz, mint természeti erőforrás jelentőségét volt hivatott bemutatni, nem pedig a hazai vízellátás jövőjével kapcsolatos intézkedéseket, esetleges szakmai koncepciókat, ugyancsak nem képezte a műsorszám tematikáját a bösi vízlépcső jogvitájának és annak hatásainak bemutatása sem.

A fentiekre tekintettel a Médiaszolgáltató szerint a hiányolt álláspont nem volt releváns a műsorszám témája vonatkozásában és ahhoz képest eltérő véleményt sem fogalmazott meg.

Az előadottak alapján a Kérelmező a kérelem elutasítását kérte, nyilatkozatához mellékelte a kifogásolt műsorszám szó szerinti leírását és a hanganyagot.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező – kifogásban kifejtett álláspontja – szerint a 07:45:24-07:52:42 óra között közzétett, Juhász Árpád geológussal készült stúdióbeszélgetésben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének teljesülése érdekében a szóba került vízhiány kapcsán el kellett volna hangoznia, hogy édesvízből nincs elegendő, a Dunára történt utalás kapcsán annak, hogy Magyarország területéről több édesvíz folyik el, mint amennyi beérkezik, továbbá a beszélgetés során elhangzott műsorvezetői tapasztalat tekintetében, miszerint az országút egyik oldalán volt csak jégverés, utalni kellett volna a Reális Zöldek Klub honlapján nyilvánosságra hozott azon felismerésre, hogy a németországi szélenergiaparkok által megcsapolt mozgási energia befolyásolja a Kárpát-medence időjárását, továbbá, hogy feltételezhetően ez okozta a műsorvezető által észlelt jelenséget.

A Kérelmező a Médiatanácshoz eljuttatott kérelemben azt sérelmezte, hogy a csapadék helyzetről szóló műsor részben a Reális Zöldek Klub nem kapott lehetőséget véleménye kifejezésére, pedig e véleményét („*Minden csepp vizet meg kell tartanunk!*”) az elmúlt években több alkalommal nyilvánosságra hozta (példaként a 2012. március 21-én MTI-n kiadott sajtóközleményt említette).

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató M1 adóján 2017. június 25-én 06:38:03 órai kezdettel sugárzott *Ma reggel* című műsor számában 07:45:24-07:52:42 óra között közzétett stúdióbeszélgetésben a következők voltak láthatóak, hallhatóak:

Hírolvasó: *„Nálunk is tombol a hőség, de ahogy hallhatták, Olaszország egyes részein már vészhelyzet van. Tulajdonképpen Európa jelentős részét érinti a rekordokat döntőgető hőség. Afrika egyes részein azonban még rosszabb a helyzet, ami miatt a következő években, évtizedekben tömegek indulhatnak el Európa felé. Mi várható? Barna folytatja vendégével.”*

Riporter: *„Köszönöm szépen. Juhász Árpád geológus, jó reggelt kívánok.”*

Juhász Árpád (=JÁ, geológus): *„Jó reggelt!”*

Riporter: *„Tényleg vészhelyzet van?”*

JÁ: *„Igen. Hát én már kukorékoltam, mint egy kakas ebben az ügyben évtizedek óta. Röviden Olaszországról, utána terjesszük ki talán a fekete kontinensre is. Tehát a Mediterrán térség az mindig is problémás volt a vízellátás szempontjából. Nem véletlen, hogy a rómaiak fantasztikus, távlati, nagy távolságú vízvezetékeket csináltak. A Római Birodalom az aquaeductusok rendszere nélkül nem lett volna életképes. Ugye a Mediterrán térséget az jellemzi, hogy télen esik általában a csapadék, és a nyarak azok csapadékmentesek, forrók, szárazak. Alapvetően ez nem változott, de viszont jelentek meg új jelenségek. Ilyen például az, ami itt Magyarországon kisebb dimenziókban szintén tapasztalható, hogy hatalmas eső esik le, de csak egy maroknyi területre. Lehet, hogy a szomszédom kertje elázik, és félig-meddig árvizet szenved el, és az én kertemre pedig három molekulányi víz nem esik. Egyébként ez pont a saját kertemre teljesen igaz.”*

Riporter: *„Pénteken jöttem vissza Hajdúszoboszlóról, és az M3-ason néztem a búzatáblákat az autópálya két oldalán, és a bal oldalon megfektette a jég a búzatáblát, a jobb oldalon pedig úgy állt, ahogy kellene lennie, rendesen.”*

JÁ: „Igen, ezzel összefüggésben a Pó síkságról és általában Észak-Olaszországról lehet mondani az ugyanolyan vagy hasonló jellegű folyó, mint mondjuk a Duna, amikor belép a Kárpát-medencébe. Tehát az üledékrétegek, amelyek kísérik a folyót, azok a vízadók. Az ipar, a mezőgazdaság, a lakosság egyformán ebből a forrásból merít. Na, most miután mind az iparnak, mind a mezőgazdaságnak és a turizmus révén ugye egyébként is mondjuk az egyre növekvő vízfelhasználónak egyre több víz kell, ez azt jelenti, hogy azt a meglévő, korlátolt föld alatti vízkészletet, ezt egyre jobban kihasználják és ennek nincs olyan gyors utánpótlása, hogy ezt néhány héten belül mondjuk regenerálni tudná ezt a vidéket. Magyarország, hála Istennek, eltekintve attól, hogy most ilyen szupercellák nagyon kellemetlen károkat tudnak okozni, ivóvíz szempontjából nincs gondja. Rendkívül szerencsés ország vagyunk, például csak Budapestet mondom. Itt van egy kétmillió főváros, ahol a szigeteken, és részben pedig a partokon levő kavicsokon átszűrt víz olyan mennyiségű és olyan jó minőségű, hogy alig kell beavatkozni már a további tisztításra különböző fizikai és kémiai folyamatokkal. Kétmillió embernek mindig garantált a tiszta ivóvíze. És ugye miután a folyóknak a nagy része hegyvidéki tájakról Magyarországra érkezik, tulajdonképpen a Tiszától és Dunától kezdve az összes mellékfolyó a hegyekből szállítja a Kárpát-medencébe a vizet. Ez azt jelenti, hogy ott azért, mivel a hegyekben azért általában több a csapadék, bár aszályokat átvészélünk, e nagy gondban az ivóvíz ellátásunkkal nem lesz gondunk. Vannak persze olyan országok, amik még jobb helyzetben vannak, például a skandináv országok vagy bizonyos alpesi országok, ahol csak az jelent problémát legfeljebb, hogy ahol régen nyáron a gleccsereknek az olvadákvize belesegített a vízhozam-növekedésébe, ott ugye a jégnek a csökkenésével a globális felmelegedéssel járó jég hozam-csökkenéssel ez a nyári plusz utánpótlás már nem éri meg.”

Riporter: „Mi a helyzet Afrikában? Nigéria elnöke azt mondta, Afrikában úgy kalkulál, hogy 60 millió klímamenekült lesz a következő évtizedekben. És ha Nigéria lakosságának növekedését nézzük, látszik, hogy 1960-ban 45 millióan éltek Nigériában, 2016 szeptemberében pedig 187 millióan. Hát ha ilyen mértékben növekszik az afrikai népesség, és ilyen mértékben fogy a víz, akkor az tényleg katasztrófa.”

JÁ: „Igen. Afrika ezelőtt egy fél évszázaddal, az ilyen szempontból úgy tűnt, mint a természeti kincseknek egy kiaknázatlan tárháza. De aki, mondjuk járt tartós kutató-expedíciókon Afrikában, mint én is, az tudja, hogy északról dél felé fokozatosan terjed a tulajdonképpen sivatagnak nevezhető terület. Ennek van egy sávja, ahol még valami minimális legeltetésre van lehetőség, ugye a Száhel-övezet. De ahogy megyünk délre, fokozatosan elveszti a természeti környezet azt a vízgazdag, fantasztikus adottságát, amelyik miatt nagy populáció tud megélni egy adott területen. Ez a népességrobbanás, ez nem csak Nigériára jellemző, Afrikának a nagy részére. Tehát itt két dolog halad egymással szemben, egy hatalmas demográfiai robbanás és a természeti kincsek, köztük a íznek a fokozatos csökkenése. És hogy ha mondjuk Ázsia felé tekintünk, akkor ott van Szíria. És az ember ilyenkor érti meg, hogy ezeknek a migrációknak milyen kiindulási gyökerei voltak. Ugye 5 ezer éve művelt földterületek voltak mondjuk Szíriának a keleti részén, az Eufrátesz völgyében. A törökök építettek az Eufráteszen egy hatalmas víztározót, attól a pillanattól kezdve a szíriai határra az Eufrátesz folyónak már csak 60 % víztömege érkezett meg. Óriási, 1000 négyzetkilométeres területek váltak, amelyek korábban öntözhetőek voltak, tulajdonképpen sós, használhatatlan, terméketlen területekké, és belső migrációk indultak el az Eufrátesz termékeny völgyéből vagy az Orontész völgyéből a nagyvárosok peremvidékére, ugyanakkor pedig ugye a lakosság Szíriában, ugyanúgy mint Nigériában sokszorozódott. Tehát ez a demográfia és a természeti erőforrásoknak a csökkenése, ez így együtt, hát valóban egy rendkívül félelmetes jövőképet jelent.”

Riporter: „Nagyon szépen köszönöm.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *„időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel – ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket – foglalkozó műsorszám.”.*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétevé műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéstről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Ma reggel*” az MTVA saját gyártású, minden hétköznapi jelentkező reggeli politikai és közéleti témákkal foglalkozó magazinműsora, azaz közéleti, közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást. A tárgyi műsorszám összetett műsorszám, amely öt beszélgetést tartalmazó műsorszámból, illetve az ezek közé ékelődő híradókból állt három szegmensből állt. A beszélgetéseket tartalmazó műsorszámok az alábbiak voltak:

1. helyszíni beszélgetés Benkő Erikával, az RMDSZ képviselő asszonyával arról, hogy a Mikó Imre Jogvédő Szolgálat feljelentést tervez az erdélyi magyarok ellen uszító politikusok, újságírók ellen,
2. stúdióbeszélgetés Bakondi Györggyel, a miniszterelnök belbiztonsági főtanácsadójával a betelepítési kvóta kérdéskörében,
3. stúdióbeszélgetés Kis-Benedek József címzetes egyetemi tanárral az EU új katonai együttműködési tervéről,
4. stúdióbeszélgetés N. Rózsa Erzsébettel, az MTA Világgazdasági Kutatóintézetének tudományos főmunkatársával az arab országok Katarnak adott ultimátumáról, hogy szakítsa meg diplomáciai kapcsolatait Iránnal,
5. A kérelemmel érintett, utolsó szegmens 07:45:24 órától került közzétételre, aktualitását a rekordokat döntő európai hőség, illetve az Olaszországban az aszály miatt elrendelt vízkorlátozás adta.

A kérelemmel érintett műsorszegmens műfaját tekintve televíziós interjúkra épülő magazinműsor, melyben a riporter a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy meghatározott személy véleményét kérdezte (jelen esetben tehát Juhász Árpád geológust a vízkorlátozás olaszországi elrendelése apropóján a mediterrán térség és érintőlegesen

a magyar vízellátás helyzetéről, sajátosságairól, illetve általánosságban a víz, mint természeti erőforrás jelentőségéről, demográfiai változásokat előidéző szerepéről, afrikai és közel-keleti példák említésével).

A tárgyi esetben nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, hiszen a Médiaszolgáltató a riporton keresztül mindössze a víz, mint természeti erőforrás jelentőségét kívánta röviden szakmai szempontból bemutatni a közönségnek.

A tárgyi műsorszám tehát arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy meghatározott szakmai nézőpontot ismertessen, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszám – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A fentiekre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műsorszám műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.**

Mindezekon túl, a Médiatanács kiemeli, hogy a vonatkozó hatósági eljárásokban a kérelemnek csak azon részei vizsgálhatóak, amelyek a Kérelmező által a Médiaszolgáltatónak megküldött kifogásában is szerepeltek.

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (ürlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. július 25.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

Személyes adat